

handle om mulige Endringsforslag ogsaa til disse Paragrapher.

N. Andersen: Paa Grund af de Udtalelser, der ere komne fra de to ærede Medlemmer, tager jeg mit Forslag tilbage.

Da Ingen optog Forslaget, var det bortfalbet, og man vendte altsaa tilbage til 2den Behandling af selve Lovforslaget.

Frederiksen: Det er kun et Par korte Bemærkninger, jeg vil tillade mig overfor det ærede Medlem fra Fyen (Müller). Jeg skal ikke dvæle ved, at han tillod sig at sige, at han fandt mig i Almindelighed uklar. Naar han talte om min Uklarhed, var det vel i Sammenligning med sin egen Klarhed, og derfor skal jeg ikke dvæle videre ved dette Punkt. Selvsølgelig er jeg ikke ganske ubekendt med de Lovsteder, som det ærede Medlem citerede. Ogsaa mig er det bekendt, at Livsfæste kom ind, var almindeligt udbredt under Frederik den Anden, ogsaa jeg har læst flere Bestemmelser, især Afstilligt, der vel navnlig gjaldt Krongodset; men naar det ærede Medlem meente, at det var en mærkelig Feiltagelse af Stampe, naar han antog, at der paa hans Tid ikke eksisterede tvungent Livsfæste, saa skal jeg bede det ærede Medlem gaae hen og slaae op i Rigsdagstidenden, hvor han vil finde en Betænkning afgiven af et Udvalg, der her var nedsat angaaende Lovforslaget om Behus og Stamhuses Frigjørelse, og naar han da gennemløber de Erektionsbreve, som ere aftrykte i denne Betænkning, saa vil han finde med Kongens Underkrift — altsaa det fuldgyltige Beviis for den daværende Regjerings Opfattelse af Retstilstanden. — et Brev, hvori der kun er Tale om Fæste paa Mandens Livstid, saa at altsaa det sædvanlige Livsfæste ikke dengang overalt fandt Sted, paa Mand og ugift Enkes Livstid, som nu er det eneste retslige Grundlag i dette Forhold. Man kunde ogsaa henvise til de factiske Forhold i de forskjellige Dele af Landet i den sidste Halvdeel af forrige Aarhundrede. Livsfæste var vel det almindelige, men i visse Egne af Sjælland ligesom i Egnen omkring Kjøbenhavn

fjendte man ogsaa andre Forhold. Jeg skal imidlertid ikke forbyde mig i disse historiske Betragtninger, hvor interessante de end kunne være. Det ærede Medlem ved Siden af mig (S. N. Hansen) søgte idag at gjendrive mig, ved at benytte sin sædvanlige Argumentation; men jeg skal i saa Henseende væsentlig henholde mig til den høitærede Minister. Det ærede Medlem talte om sin overordentlig store Smødekommenhed og Billighed til at gaae ind paa, hvad der kunde sættes igjennem (Modsigelse af S. N. Hansen), eller i alt Fald til at gaae ind paa, hvad der kunde føre til en Overeenskomst; men jeg skal med Hensyn til denne Udtalelse henholde mig til, hvad vi nylig horte af den høitærede Minister. Det har ogsaa blandt de mange interessante Ting, der altid fremkomme, naar vi behandle disse Sager, interesseret mig i høi Grad at see den Modsætning, der er idag mellem det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) og det ærede Medlem ved Siden af mig (S. N. Hansen). Jeg finder der udtalt aldeles forskjellige Standpunkter, et Standpunkt, som, naar man gaaer ud derfra, kan føre til et heldigt Resultat, og et andet Standpunkt, hvorfra man kun kommer til et uheldigt Resultat. Naar imidlertid det ærede Medlem talte om, hvorledes man med en lille Endring kunde give Lovforslaget en saadan Form, at det endogsaa kunde finde Tilslutning hos den nuværende høitærede Cultusminister, saa skal jeg dog gjenkalde den nuværende Cultusministers Foredrag, da vi isjor havde denne Sag for, hvorledes han med største Stykke fremhævede det Samme, som jeg ogsaa meget vel huffer, at det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) med megen Bestemthed accentuerede; at det, det gjælder om, er Jordens Frigjørelse. Vil man ikke denne, saa er jeg overbeviist om, at man vil finde, at meget faa af de Mænd, være sig i det andet Thing eller i Regjeringen eller her i Salen, som man dog gjerne maatte have med, kunne gaae ind paa en saadan Afløsning. Den ærede Ordfører har talt om P. G. Bang og om flere fremragende Politikere; men det er jo netop Sagen, at de Alle stode paa dette Standpunkt. Naar f. Ex.